

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	7
1. FEJEZET: A NEMZETÁLLAMÉPÍTÉS KÖZTES-EURÓPÁBAN. EGY LEHETSÉGES ELMÉLETI MODELL.....	11
1. Kiindulási pontunk: Megérthető-e Köztes-Európa?	11
2. Az alapfogalmak definiálása	12
2.1. Köztes-Európa fogalma.....	12
2.2. A nacionalizmus fogalma és szakaszolása	13
2.2.1. A nacionalizmus fogalma	13
2.2.2. A nacionalizmus Hroch-féle szakaszolása	15
2.2. További fontos alapfogalmak: Nemzetépítés, államépítés, nemzetállam-építés.....	18
3. A köztes-európai nacionalizmus Gulyás-féle szakaszolása.....	22
4. A nemzetállam-építés egy lehetséges modellje	24
4.1. Hány nemzetállam-építési kísérlet történt?	24
4.2. A nemzetállam-építés modellje	25
4.2.1. A modell első eleme: Az együttélés.....	25
4.2.2. A modell második eleme: Ideológiai mező.....	29
4.2.3. A modell harmadik eleme: Oktatási-kulturális mező.....	30
4.2.4. A modell negyedik eleme: Politikai mező	32
4.2.5. A modell ötödik eleme: Gazdasági mező	34
4.2.6. A modell hatodik eleme: Regionális folyamatok.....	36
4.2.7. A modell hetedik eleme: A nagyhatalmak és a nemzetközi államközösség	40
4.2.8. A modell nyolcadik eleme: Az anyaország(ok)	42
2. FEJEZET: A JUGOSZLÁV ÁLLAMÉPÍTÉS PROBLEMATIKÁJA.....	43
1. A szerb politikai elit előtt álló kihívás.....	43
1.1. A szerb államépítés előzményei (1804–1913)	43
1.2. Az SZHSZ Királyság mint kihívás.....	45
2. A nemzetállam-építés modelljének alkalmazása az első jugoszláv államra.....	47
2.1. A modell első eleme: Az együttélés, avagy az etnikai viszonyok.....	47
2.2. A modell második eleme: Az ideológiai mező	49
2.3. A modell harmadik eleme: Az oktatási-kulturális mező	52
2.4. A modell negyedik eleme: A politikai mező.....	54
2.4.1. A provizórium időszaka (1918. december 1.–1921. június 28.)	55
2.4.2. A centralizáció első korszaka (1921. június 28.– 1929. január 6.)	57
2.4.3. A centralizáció második korszaka (1929. január 6.– 1939. augusztus 20.)	58
2.4.4. A föderális kísérlet korszaka (1939. augusztus 20.– 1941. április 6.)	59

2.4.4.1. A Sporazum közvetlen politikai előzményei	59
2.4.4.2. A Sporazum tartalma	61
2.4.4.3. A Sporazum további sorsa	62
2.4.4.4. A „Sporazum” értékelése.....	65
2.5. A modell ötödik eleme: A gazdasági mező.....	65
2.5.1. A gazdasági élet kiinduló feltételei és az ebből fakadó kihívások	65
2.5.2. Belgrád válasza a gazdasági mezőben	67
2.5.2.1. A pénzügyi szektor	67
2.5.2.2. Az ipar	71
2.5.2.3. A mezőgazdaság	73
2.6. A modell hatodik eleme: Regionális folyamatok	77
2.7. A modell hetedik eleme: A nagyhatalmak és a nemzetközi államközösség	80
2.7.1. Délszláv erőközpontok és programjaik az első világháború alatt	80
2.7.2. A délszláv erőközpontok és az antant	81
2.8. A modell nyolcadik eleme: Az anyaország(ok)	84

3. FEJEZET: A DÉLVIDÉK SORSA A JUGOSZLÁV ÁLLAM KERETEI KÖZÖTT

1. Bevezetés.....	89
2. A Vajdaság és a jugoszláv államépítés.....	89
2.1. A modell első eleme: Az együttélés	89
2.2.1. A Vajdaság etnikai viszonyai.....	89
2.2.2. Törekvés az etnikai viszonyok megváltoztatására	91
2.2. A modell második eleme: Az ideológiai mező	92
2.3. A modell harmadik eleme: Az oktatási-kulturális mező	94
2.3.1. A jugoszláv oktatásügy a Vajdaságban.....	94
2.3.2. A magyar kulturális egyesületi élet a Vajdaságban	97
2.3. A modell negyedik eleme: A politikai mező.....	98
2.4.1. Hogyan érintették a jugoszláv állam közigazgatás átszervezése a Vajdaságot?.....	99
2.4.2. Hogyan tudott a vajdasági magyar kisebbség részt venni a jugoszláv politikai életben?	100
2.5. A modell ötödik eleme: A gazdasági mező.....	103
2.5.1. A pénzügyi szektor	104
2.5.2. Az ipar.....	105
2.5.3. A mezőgazdaság	106
2.6. A modell hatodik eleme: A regionális folyamat jellemzői a Vajdaságban	110

4. FEJEZET: A JUGOSZLÁV ÁLLAM FELBOMLÁSA (1941)	
ÉS FENNÁLLÁSÁNAK MÉRLEGE	113
1. A felbomlás közvetlen előzményei	113
2. A délvidéki német ütközőállam, avagy a Prinz Eugén Gau	116
3. A felbomlás államszerkezeti következményei	122
4. Konklúziók	126
4.1. A szerb nemzetállam-építés kísérlet mérlege és tanulságai	126
4.2. A Vajdaság mint régió sorsának mérlege	128
FÜGGELÉKEK	131
1. Térképek jegyzéke	131
2. Táblázatok és ábrák jegyzéke	131
3. A szerző korábbi publikációi a témakörben	132
4. Felhasznált irodalom	135